

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: BW.IV.431.4.2022

Kielce, dnia 27-12-2022

**Pan
Stanisław Porada
Burmistrz Miasta i Gminy Działoszyce**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o Wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 135 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o Kontroli w administracji rządowej (tekst jednolity Dz.U. z 2020, poz. 224 z późn.zm.) zespół kontrolny w składzie:

- Ewelina Kasprzycka - na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 927/2022 z dnia 14.11.2022 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Panią Ewę Nowak
oraz
- Sylwia Ślizanowska – na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 928/2022 z dnia 14.11.2022 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Panią Ewę Nowak,
przeprowadził w dniu 15 listopada 2022 roku w podległym Panu Urzędzie tj. Urząd Miasta i Gminy Działoszyce ul. Skalbmierska 5, 28-440 Działoszyce kontrolę problemową.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

1. sposobu sprawowania przez gminę dozoru nad stanem cmentarzy i grobów wojennych;
2. prawidłowości wydatkowania środków przekazanych gminie na 2022 rok z przeznaczeniem na utrzymanie cmentarnictwa wojennego;

niepodlega

3. stanu utrzymania cmentarzy, kwater i grobów wojennych oraz określenia ewentualnych potrzeb wykonania prac remontowych tych obiektów.

Kontroli dokonano w oparciu o program kontroli opracowany w Biurze Wojewody w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach i zatwierdzony z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Biura Wojewody, Panią Ewę Nowak.

Kontrola objęła okres: 01 stycznia 2021 roku do dnia kontroli, tj. 15 listopada 2022 roku. Zespół kontrolny dokonały stosownego wpisu do Książki Kontroli nr 3/2022 Urzędu Miasta i Gminy w Działoszycach.

W kontrolowanym okresie obowiązki Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyce pełnił Pan Stanisław Porada.

W czasie kontroli wyjaśnień udzielił p. Maciej Sobecki zastępca Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska - zatrudniony w Urzędzie Miasta i Gminy Działoszyce.

Ustalenie stanu faktycznego

- **W zakresie sposobu sprawowania przez gminę dozoru nad stanem cmentarzy i grobów wojennych:**

Zadania wynikające z ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1947) oraz ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2337): utrzymanie i konserwacja cmentarzy wojennych, miejsc pochówku żołnierzy oraz miejsc pamięci narodowej– zgodnie z § 23 pkt.3 Zarządzenia Nr 19/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyce z dnia 27 kwietnia 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Działoszycach bezpośrednio zadanie pn. „Zadania wynikające z ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2000 r. Nr. 23, poz. 295 z późn. zm. oraz ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz.U. Nr 39, poz. 331 z późniejszymi zmianami) utrzymanie i konserwacja cmentarzy wojennych, miejsc pochówku żołnierzy oraz miejsc pamięci narodowej” w kontrolowanym okresie realizowane było przez p. Macieja Sobeckiego z-cy Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska zgodnie z przydzielonym zakresem czynności znak OR.T-1020/5209 z dnia 2009 roku.

Zespołowi kontrolnemu okazano segregator oznaczoną jako GRKiOŚ-7140. o nazwie „Groby Żołnierskie od 2016 roku”, która zawiera korespondencję pomiędzy Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim a Urzędem Gminy w Działoszycach dotyczącą kontrolowanych spraw, zawierająca

również karty ewidencyjne obiektów cmentarnictwa wojennego, usytuowanych na terenie gminy Działoszyce, nad którymi opiekę sprawuje Gmina.

- **W zakresie prawidłowości wydatkowania środków finansowych przekazanych gminie na 2022 rok z przeznaczeniem na utrzymanie obiektów cmentarnictwa wojennego:**

Zakres prac związanych z utrzymaniem grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie Gminy Działoszyce w 2022 r. obejmował:

- konserwację i remonty grobów i cmentarzy wojennych,
- pielęgnację zieleni oraz utrzymanie porządku i czystości na grobach i cmentarzach wojennych,

Zadanie nie obejmuje miejsc pamięci – nie związanych z pochówkami w rozumieniu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2337).

Prace remontowe o których mowa wyżej zrealizowane zostały na podstawie Porozumienia Nr 39/2022 z dnia 11 marca 2022 r. oraz Aneksu Nr 1 z dnia 31 maja pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Burmistrzem Miasta i Gminy Działoszyce w sprawie powierzenia obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie Gminy Działoszyce.

Zgodnie z § 2 Porozumienia na wykonanie prac remontowych grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie gminy Działoszyce przekazano środki finansowe w wysokości 5 000 zł. Dokumentacja realizacji w/w. porozumienia jest kompletna i znajduje się w teczce merytorycznej Nr GRKiOŚ-7140.

Gmina w ramach przyznanych środków finansowych na 2022 rok zleciła konserwację, czyszczenie, uzupełnienie drobnych ubytków oraz wyłożenie folią wraz z nasypianiem drobnego kamienia- kwatery z I Wojny Światowej na cmentarzu parafialnym w Działoszycach. Okazano dokumentację dotyczącą przyznanej dotacji tj.:

- Umowę o dzieło nr 1.06.2022 zawartą w dniu 01.06.2022 r. pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Działoszyce, a wykonawcą, tj. Zakładem Usługowo-Produkcyjnym „RYNBET” Andrzej Ryński, Góry 140, 28-411 Michałów z terminem wykonania prac do 30.06.2022 r. – koszt realizacji zadania to kwota 10 000 zł;
- Fakturę Nr 2/2022 z dnia 04.07.2022 r. wystawioną przez Zakład Usługowo-Produkcyjny „RYNBET” Andrzej Ryński, Góry 140, 28-411 Michałów za remont kwater żołnierskich z czasów Wojny Światowej na cmentarzu parafialnym w Działoszycach na kwotę 10 000zł.,

zapłacono 5 000 zł z budżetu Wojewody, pozostałą kwotę z budżetu gminy (przelewem w dniu 05.07.2022);

- Protokół odbioru końcowego prac z dnia 01.07.2022 r.

Gmina Działoszyce wykorzystała dotację zgodnie z przeznaczeniem. Prace zostały zrealizowane w pełnym zakresie.

Fakt remontu kwater i mogił stwierdzono podczas dokonanej wizytacji obiektów cmentarnictwa wojennego.

- **W zakresie stanu utrzymania cmentarzy, kwater i grobów wojennych oraz określenia ewentualnych potrzeb wykonania prac remontowych tych obiektów:**

Zespół kontrolny, w obecności p. Macieja Sobeckiego przeprowadziły oględziny obiektów cmentarnictwa wojennego, znajdujących się na terenie podległym UMiG Działoszyce:

- 1) zbiorowej mogiły „Pomordowanym Mieszkańcom Działoszyce” Wyznania Mojżeszowego 1942 r. w 50 rocznicę wybuchu II Wojny Światowej Tutejsze Społeczeństwo Działoszyce 1 IX 1989 r., mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 2) zbiorowej mogiły w której spoczywa 106 - żołnierzy poległych w I Wojnie Światowej w latach 1914-1915, usytuowanej na cmentarzu parafialnym w Działoszycach, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 3) zbiorowej mogiły „Tu spoczywają żołnierze armii austriackiej polegli w latach 1914-1915” usytuowanej na cmentarzu parafialnym w Działoszycach, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 4) zbiorowej mogiły „Ofiarom poległym 18 lutego 1918 r. w Działoszycach, Cześć ich pamięci. Wojciech Pawęzowski l. 24 z Chmielowa, Stefan Starkiewicz l. 18 z Działoszyce, Wincenty Robak l. 54 z Wymysłowa, usytuowanej na cmentarzu parafialnym w Działoszycach, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 5) zbiorowej mogiły poległych na terenie Gminy Działoszyce w walce z okupantem hitlerowskim partyzanci radzieccy za wolność naszą i waszą społeczeństwo, usytuowanej na cmentarzu parafialnym w Działoszycach, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 6) indywidualnej mogiły Tow. Leon Faryna były członek KPP organizator GL Sekretarz Komitetu Dzielnicowego PPR, Strumyk. Zastrzelony przez hitlerowców dnia 20 VII 1943 r., usytuowanej na cmentarzu parafialnym w miejscowości Dzierążnia, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 7) indywidualnej mogiły żołnierza partyzanta Witek Bronisław ur. 05.08.1921 r., usytuowanej na cmentarzu parafialnym w miejscowości Dzierążnia, mogiła w dobrym stanie utrzymania;

- 8) indywidualnej mogiły Józefa Szczeciny plutonowy VIII Pułku, poległ w walce za niepodległość, usytuowanej na cmentarzu parafialnym w miejscowości Dzierążnia, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 9) indywidualnej mogiły Jadwigi Kręt z Warszawy lat 19 Sanitariuszka Oddziału Partyzanckiego, usytuowanej na cmentarzu parafialnym w miejscowości Sancygniów, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 10) indywidualnej mogiły Janusza Żelazkiewicza żył lat 18, zm. 08.09.1943 rok, usytuowanej na cmentarzu parafialnym w miejscowości Wolica, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 11) mogiły indywidualnej Teofila z Łagowskich, Waligórska przeżywszy lat 5, sanitariuszka ranna w bitwie pod Górami 18.VI. 1863 r., usytuowanej na cmentarzu parafialnym w Wolicy, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 12) mogiły indywidualnej Ludwika Bober ur. 17 VIII.1902 r. zginął w partyzantce 13 VIII 1943 r., usytuowanej na cmentarzu parafialnym w Wolicy, mogiła w dobrym stanie utrzymania;
- 13) mogiły indywidualnej Tomasza Jureckiego /1806-1877/- zesłaniec syberyjski, usytuowanej na cmentarzu parafialnym w Sancygniowie. Mogiła nie widnieje w zasobach Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego jako mogiła wojenna. Z informacji pozyskanej drogą e-mailową z Instytutu Pamięci Narodowej wynika, iż w/w mogiła jest wpisana do rejestru grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski i IPN sprawuje pieczę nad tym obiektem. Po oględzinach przeprowadzonych na terenie Gminy Działoszyce stwierdzono, że wymaga on renowacji.

Ocena wykonywania zadań

Zespół kontrolny oceniają działania gminy w kontrolowanym zakresie w następujący sposób:

1. W zakresie sposobu sprawowania przez gminę dozoru nad stanem cmentarzy i grobów wojennych – ocena pozytywna;
2. W zakresie stanu utrzymania cmentarzy, kwater i grobów wojennych oraz określenia ewentualnych potrzeb wykonania prac remontowych tych obiektów – ocena pozytywna.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 wymienionej na wstępie ustawy o Kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski